

* ZPRÁVY — KRONIKA *

XXI. Olomoucké dny rusistů

Katedra slavistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci uspořádala ve dnech 7. až 9. září 2011 v pořadí již jedenadvacátou vědeckou konferenci Olomoucké dny rusistů. Tohoto tradičního setkání se zúčastnilo více než 130 vystupujících z řady evropských, ale i asijských zemí.

Na úvod byli účastníci konference svědky vystoupení členů organizačního týmu a představitelů pořadající univerzity. Následně bylo plenární zasedání zahájeno vedoucím Katedry slavistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého doc. PhDr. Z. Pechalem, CSc., který zde přednesl referát na téma *Двойственная структура русского романа*.

Dílčí odborná vystoupení se v průběhu tří dnů odehrávala v rámci pěti sekcí a tří kulatých stolů, které se svým zaměřením orientovaly zejména na lingvistiku (lingvistická sekce 1 se zabývala zejména problematikou lexikologie a lingvokulturologie, lingvistická sekce 2 se zaměřila na gramatiku a výuku Rj a v pořadí třetí lingvistická sekce se věnovala otázkám stylistiky ruského jazyka), frazeologii, translatologii, literární vědě, publicistickému textu a jeho styl, gramatice reklamního textu a poznámkám ke stylistice či problematice vysokoškolské výuky teorie a praxe překladu. Účastníci každé z výše uvedených sekcí či kulatých stolů byli svědky mnohých zajímavých příspěvků, jejichž nesporný přínos byl umocněn zejména následnou diskusí nad vytanuvšími otázkami. Vzhledem k opravdu značnému počtu vystoupení bohužel není možné se podrobně zmínit o všech referátech, nicméně se alespoň pokusím o jakýsi reprezentativní výběr.

V literárněvědné sekci byla pozornost věnována zejména dialogické struktuře ruské literatury, která byla demonstrována prostřednictvím studie díla F. M. Dostojevského, jehož jubileum si v letošním roce připomínáme. Své referáty zde přednesla řada předních českých i zahraničních odborníků (I. Pospíšil, A. Podčiňonov, J. Dohnal, I. V. Moklecova, O. Richterek, L. A. Mosunova, E. K. Sozina, E. Tyszkowska-Kasprzak a mnozí další), kteří se ve vzájemně shodě snažili znovu nahlédnout do tajů a myšlenkových obrazů díla tohoto významného ruského literáta (kupříkladu vystoupení I. Pospíšila na téma *Исключительный характер романа Достоевского – миф или реальность?*). Filozofii a psychologii děl Dostojevského a jejich komplexnímu vlivu na duchovní ovzduší minulého století se věnovaly kupříkladu práce A. Podčiňonova (*Христоцентризм и антропоцентризм в художественной метафизике Ф. М. Достоевского*), J. Dohnala (*Записки из подполья Ф. М. Достоевского – ценностно ориентированный полмиог?*) nebo N. Bogatyrgovoj (*Ф. М. Достоевский и Леонид Андреев (к вопросу об экзистенциальной концепции человека в Записках из подполья и рассказе Тьма)*). Řada příspěvků upozor-

ňovala na vliv myšlenek Dostojevského na ostatní ruské autory, jako např. I. A. Bunina (L. A. Mosunova), L. Petruševskou (M. Kropáčková) či L. Andrejeva (N. Bogatyřova).

Skupina, věnující se lexikologickým problémům, zaměřila své příspěvky zejména na analýzu ruského jazyka v procesu komunikace. Jednotlivá vystoupení se zabývala problematikou mezilidské komunikace, vlivem internetu na živý jazyk, srovnávací stylistikou apod. Lingvokulturologická část byla věnována nejen vztahu a vzájemnému vlivu ruštiny s češtinou, slovenštinou, ukrajinštinou, angličtinou, němčinou či čínštinou, ale i aktuální otázce vlivu globalizace, internetu a nových médií na rozvoj a obohacování jazyka. Vzpomeňme kupříkladu vystoupení L. Vobořila (*К некоторым принципам образования компьютерного жаргона*), M. Bлага (*Языковая картина России в Словакии (на материале ассоциативных тестов словацких студентов)*) nebo L. I. Jurčenko (*Система логических понятий языка глобализации*). Mezi vystoupeními, zaměřenými na gramatiku a lingvodidaktiku, převládaly texty, zabývající se inovacemi ve výuce a analýzou převážně česko-ruského materiálu. Jedná se například o studie A. Brandnera (*Элативное значение превосходной степени русских прилагательных и их чешские параллели*), H. Flídrové (*Бессоюзное сложное предложение в русской научной речи в сопоставлении с чешской*), M. Ju. Antropovoj (*Научный текст в формировании лингвокультурологической компетенции у иностранных учащихся*) nebo J. Folprechtové (*Усвоение коммуникативной компетенции по учебно-методическому комплексу КЛАСС 1*).

V sekci orientované na frazeologii se setkala velká skupina odborníků, zabývajících se možnostmi internetu, jakožto významného zdroje frazeologických výzkumů. Zazněly zde kupříkladu příspěvky pojednávající o frazeografii či neologismech a opět zde byl zmíněn fenomén *internetu* (V. Chleba, L. Stěpanova, I. Daněčka, T. A. Miljutina a další).

Další významnou oblastí, které byl v rámci translátologické sekce a jednoho z kulatých stolů věnován nemalý prostor, byly aktuální trendy při výuce teorie překladu, jehož uplatněním v praxi se zabýval například příspěvek L. Mazur-Mierzwy (*Перевод в процессе обучения русскому языку бизнеса*) či K. M. Levitan (*Перевод как процесс ковергенции национально-культурных концептосфер*).

S analýzou publicistického stylu, textu a s pragmatikou v reklamních sloganech se setkali posluchači zbývajících kulatých stolů. Zde se řešila nejen problematika jazykové hry ve sdělovacích prostředcích (S. V. Faščanova, T. Je. Arseněva a další), ale i aktuální otázka reklamních textů.

Konference byla zpestřena o večerní posezení v příjemném prostředí místního společenského zařízení, kde měli všichni účastníci zasedání jedinečnou možnost propojit večerní neformální setkání s poslechem folklorní hudby. Také druhý večer se nesl v duchu rozšiřování hudebních obzorů; na program bylo vystoupení vítězů ARS POETICA, následované koncertem varhanní hudby.

Vzhledem k různorodosti zkoumaných problematik s sebou olomoucké setkání kromě tradičního odborného významu přineslo také vítanou možnost rozvinout mezikulturní dialog napříč profesním postavením či vědeckou orientací. Výsledky diskusí a přednesené referáty budou vydány ve sborníku *Rossica Olomucensia*. Na závěr nelze než popřát organizátorům další neméně úspěšný ročník konference.

Markéta Kropáčková